

10เหตุผลดีๆ.....ทำไมถึงต้องอ่าน นิทานให้ลูกฟัง

นำเสนอเมื่อ : 16 พ.ค. 2552

นิทานสำคัญไหน ทำไมถึงต้องอ่าน

ใช่หรือไม่....

เวลานึกถึงนิทาน เรามักจะนึกถึงเด็ก...?
เวลานึกถึงเด็ก เรามักจะนึกถึงนิทาน...?
แล้วคุณเคยคิดใหม่ว่าเหตุผลใดที่เด็กต้องอ่านนิทาน...!

นิทานมักจะถูกโยนให้ลูกกับเด็กมานาน เป็นเพราะว่านิทานเป็นสิ่งที่ดีที่สุดในการที่ผู้ใหญ่จะสื่อกับเด็ก โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่เต็มไปด้วยสารพิษของสื่อรอบตัวที่ไม่เหมาะสมกับเด็ก
นิทานแทบจะเป็นสื่อชนิดเดียวในเวลาที่เราสามารถสื่อกับเด็กเล็กได้ดีที่สุด และแบบยลตรงประเด็นมากที่สุด เพราะนิทานมีเนื้อหาใกล้ตัวเด็ก และผู้ใหญ่ก็สามารถเลือกเพื่อตอบสนองเรื่องราวที่ต้องการจะบอกเล่าหรือสอนเด็กได้

ในที่นี้ต้องขออภัยว่าเฉพาะนิทานดีๆ เท่านั้น

หลังจากที่ได้พูดคุยกับคุณเรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป กรรมการผู้จัดการมูลนิธิเด็ก หรือที่รู้จักกันในนาม พี่ปอง ของเด็กๆ ด้วยโอกาสที่ได้ไปคลุกคลีตีโมง เพื่อนำนิทานเป็นสะพานเชื่อมไปสู่ชีวิตและการเรียนรู้ของเด็ก

ทุกวันนี้กลุ่มเด็กๆ ที่พี่ปองได้ไปสัมผัสและแนะนำนิทานไปสู่เด็กๆ เหล่านั้น ได้รับแรงบันดาลใจ และได้ทำนิทานของตัวเองขึ้นมาบ้าง เป็นเรื่องราวที่น่าสนใจและเป็นมุมสะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมของเด็กได้ดีทีเดียว เป็นเรื่องที่ออกมาจากจิตใจ และสิ่งที่ประสบพบเจอมาในชีวิต

ที่ผ่านมา ผลพิสูจน์ชัดเจนว่าการอ่านหนังสือเป็นสิ่งที่ดี แต่สถิติเรื่องการอ่านในบ้านเรายังน้อยอย่างน่าสลดหดหู่ ซึ่งเป็นภาพสะท้อนที่ชัดเจนที่ว่าวิถีชีวิตคนเรามักสวนทางกับความเป็นจริงเสมอ

และ...คนเราก็มักสร้างความชอบธรรมทำให้ตัวเองเสมอมีใช่หรือ..!

อาหารฟาสต์ฟู้ดไม่ดี ..แต่อร่อยนี่นา
ออกกำลังกายเป็นสิ่งที่ดี ..แต่ไม่มีเวลานี่
หนังสือเป็นประตูแห่งปัญญา ..แต่ขี้เกียจนะ
 ฯลฯ

สิ่งเหล่านี้ถูกถ่ายทอดไปสู่เด็กๆ อย่างแน่นอน ก็ผู้ใหญ่เป็นแบบอย่างเช่นนี้ แล้วโยเด็กจะไม่ทำตามละ...

เด็กก็ถูกอบรมสั่งสอนมาโดยตลอดว่า ให้เชื่อในสิ่งที่เห็นมากกว่าในสิ่งที่บอก

เรื่องการอ่านหนังสือเป็นเรื่องที่ต้องได้รับการปลูกฝังและซึมซับจากสิ่งแวดล้อม หากผู้ใหญ่ละเลยสิ่งเหล่านี้ แล้วปากก็ปาวๆ ว่าทำไมลูกไม่รักการอ่านหนังสือหรือทำไมลูกไม่ชอบอ่านหนังสือ ก็คงเปล่าประโยชน์

นิทานเป็นสะพานเชื่อมไปสู่เด็ก เป็นประตูไปสู่โลกใบใหญ่ของเจ้าตัวเล็ก

เราลองมาดูเหตุผล 10 ประการที่พี่ปองบอกเราว่าผู้ใหญ่ควรอ่านนิทานให้เด็กฟังกันคะ

หนึ่ง - นิทานเป็นตัวบ่มเพาะศีลธรรมในชีวิต ในทุกชาติทุกภาษา ชาวต่างชาติเองก็มีนิทานอีสปซึ่งมีมานานกว่า 3 พันปีแล้ว คนไทยเองก็มีนิทานเก่าๆ ที่มีการสอนศีลธรรมเยอะมาก

สอง - นิทานทำให้เด็กรู้สึกว่าได้ถูกสอน อย่างเรื่องราชสีห์กับหนู เป็นตัวอย่างที่ชัดเจนมากในเรื่องการใช้ชีวิตที่สมดุล เราขอสอนเด็กว่าคนตัวใหญ่ต้องช่วยคนตัวเล็ก คนมีมากกว่าต้องช่วยคนมีน้อยกว่า แต่เรื่องนี้สอนว่าคนตัวเล็กก็ต้องเกื้อกูลคนตัวใหญ่ในเงื่อนไขที่เกื้อกูลได้ด้วย อันนี้คือความแยบยลของนิทาน โลกเราจะรอดเพราะความกตัญญู ถ้าวันหนึ่งวันใดความกตัญญูหายไป ชีวิตเราก็ไม่รอด โลกก็ไม่รอด

สาม นิทานเป็นหลายๆ สิ่งในชีวิต ไม่ใช่แค่ความฝัน ไม่ใช่แค่จินตนาการ แต่เป็นเนื้อเดียวกันกับชีวิต
นิทานเป็นสะพานสำคัญมากและสวยงามมากที่ผู้ใหญ่ใช้เชื่อมไปถึงเด็ก ทำให้ผู้ใหญ่เขาไปอยู่ในใจของเด็กๆ ได้อย่างแยบยล

สี่ นิทานหลายๆ เรื่องพูดเรื่องบุคลิกภาพว่าต้องเป็นคนแข็งแรง ต้องเป็นผู้นำในการพาชีวิตคนและผู้อื่นไปสู่ชีวิตที่ดีกว่า เช่น เรื่องหมีปวดฟันบอกเราว่า ถ้ากินอาหารที่มีประโยชน์ก็จะมีสุขภาพที่ดี หรืออย่างเรื่องช่างน้อยใจอาร์รี่ สอนเด็กว่าถ้าเราเป็นเด็กเกเรเราก็จะไม่มีเพื่อน สุดท้ายแล้วนิทานทุกเรื่องสอนศีลธรรมและจริยธรรมทุกด้าน

ห้า นิทานหลายๆ เรื่องพูดเรื่องวัฒนธรรมและการกินอยู่ เป็นการเปิดโลกการเรียนรู้ให้กับเด็ก ทำให้รู้ว่าที่ไหนมีบริบททางวัฒนธรรมอย่างไร
หก - ตัวอย่างนิทานเรื่อง กระต่ายตื่นตูม สังคมไทยเป็นสังคมตื่นตูม ไม่ได้ไปลูที่จุดเกิดเหตุความมั่นคงเกิดจากอะไร แต่วิ่งไปก่อน ตื่นตูมไปก่อน บาดเจ็บไปก่อน แล้วค่อยมาสอน มันอยู่ที่เราจะเอาแก่นของนิทานมาพูดคุยกับเด็กได้ไหม

เจ็ด - นิทานสร้างความผูกพันในครอบครัว ถึงแม้ว่าการพูดคุยกันในชีวิตประจำวันจะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวได้ในระดับหนึ่ง แต่ถ้าเรามีเนื้อเรื่องสนุกสนาน มีคำสวยๆ มันจะจูงใจในการพูดคุยได้มากกว่า

แปด - สมมุติว่าแม่คนหนึ่งมีนิทานอีสปอยู่ในใจ เขาจะสอนลูกได้ทุกเรื่องว่าจะใช้ชีวิตยังไง จะทำตัวยังไงให้มีวินัย ก็เล่านิทานไปได้เรื่อยๆ ไม่ต้องมานั่งสอนทีละขั้นเป็น 1, 2, 3, 4 ...

เก้า - เวลาเล่านิทานลูกจะคลุกคลีกับแม่ เวลาที่นอนจะฟังเสียงแม่ที่คุยกับลูก เป็นช่วงเวลาที่มีสมาธิมาก ที่แม่สอนทุกอย่างให้ลูกได้ เพราะเป็นเวลาที่สบายๆ ไม่ได้พูดคุยกับลูก
แล้วเรื่อง จีบมือลูก กอดลูกขณะเล่านิทาน ลูกรับรู้ได้เลยว่าความรักที่แม่มีให้เป็นอย่างยิ่ง หรือวาระหว่างไหนมลูกแม่เล่านิทานที่เป็นคำคล้องจอง ลูกก็จะได้ฟังเสียงแม่ที่อ่อนโยน ได้ฟังคำเพราะๆ เป็นวิธีสร้างความสัมพันธ์ที่ดีมาก

สิบ - การเล่านิทานเป็นการลงทุนในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว ลงทุนน้อยแต่ใช้ปัญญาเยอะ ถ้าพ่อแม่มาลงทุนด้วยเวลาที่จะให้กับลูกเพื่อเล่านิทาน คิดว่าสิ่งที่จะได้มันมากมายมหัศจรรย์จริง ๆ

อ่านถึงบรรทัดนี้แล้ว คุณมีเหตุผลของคุณที่จะเล่านิทานให้ลูกฟังหรือยังคะ

THANKS

